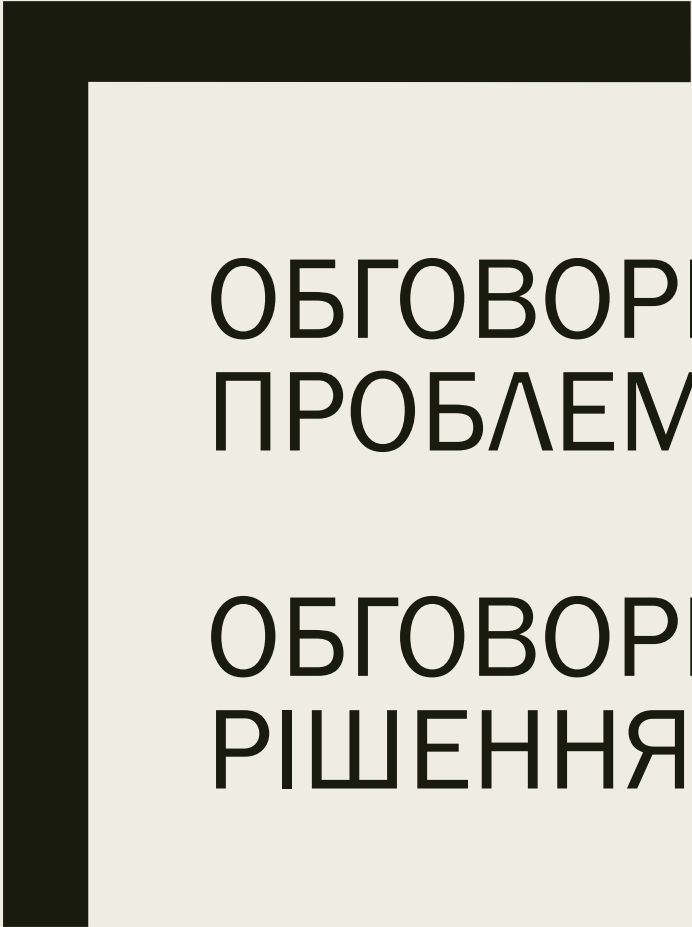

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ

Лариса Меркотан,

директорка пілотного Рівненського ліцею № 18
Рівненської міської ради,
тренерка НУШ,
зовнішній експерт ДСЯО,
супервізор

ОБГОВОРЕННЯ ПРОБЛЕМ СТВОРЮЄ
ПРОБЛЕМИ.

ОБГОВОРЕННЯ РІШЕНЬ СТВОРЮЄ
РІШЕННЯ.

Мета вебінару: познайомити учасниць \учасників з новими підходами до оцінювання результатів навчання учнів у Новій українській школі

Після цього вебінару учасники\ці зможуть :

- пояснювати, які види та форми оцінювання результатів навчання здобувачів освіти застосовуються у процесі впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти;
- розповідати про алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання результатів навчання учнів та вимоги до роботи педагога з формування свідомості досягнення
- сформулюють власне ставлення до оцінювання на компетентнісній основі як інструменту покращення навчання учнів.

Таблиця ЗХД

Знаю	Хочу дізнатися	Дізнав(ла)ся

Запропонуйте учням максимально конкретно заповнити перші 2 колонки перед вивченням нової теми. Наприкінці теми учні мають самостійно проаналізувати свої досягнення і заповнити третю колонку, порівнявши її з другою.

Вивчення систем оцінювання інших країн

- **Естонія** – вербальна характеристика 1-3(4) класи
- **Канада** – 5-значні буквені шкали (можуть розглядатися у процентному значенні)
- **Фінляндія** – вербальна шкала в початковій школі
- **Польща** – вербальна шкала до 4 класу, потім – у балах
- **Великобританія** – оцінювання в початковій школі в рівнях
- **Швеція** – вербальне оцінювання до 6 класу
- **Нідерланди** – 1-2 класи вербально, 3-4 – у балах (або комбіновано)
- **Німеччина** – багато шкіл відмовляються від балів та застосовують вербальну шкалу
- **Бельгія** – 1-2 клас вербально, з 3 класу – буквена шкала
- **Австралія** – буквена шкала
- **Швейцарія** – оцінювання в 1-4 класах, як правило, без використання балів
- **Норвегія** – до 8 класу оцінки не виставляються, вчителі пишуть коментарі, щоби показати прогрес дитини

Чому ми змінюємо філософію оцінювання?

Швидкозмінний цифровий світ

Нове покоління учнів

Нові дослідження роботи мозку людини, закономірностей навчання та механізмів навчальної діяльності

Реформа освіти в Україні

Професії майбутнього

Дизайнер віртуального простору

Адвокат з роботоетики

Біохакер на фрілансі

Digital-коментатор культури

Аналітик даних «Інтернету речей»

Куратор особистих даних

Дизайнер людського тіла

ТОП-10 НАВИЧОК 2025 РОКУ

Аналітичне мислення та інновації

Активне навчання та навчальні стратегії

Комплексне вирішення проблем

Критичне мислення та аналіз

Креативність, оригінальність
та ініціативність

Лідерство та соціальний вплив

Використання технологій,
моніторинг і контроль

Дизайн технологій та програмування

Стресостійкість та гнучкість

Вміння аргументувати погляди,
вирішувати проблеми та генерувати ідеї

Типи навичок

- Вирішення проблем
- Самоврядування
- Робота з людьми
- Технології та розвиток

	2015	2020	2025
1	Комплексне розв'язання проблем	Комплексне розв'язання проблем	Аналітичне мислення та інноваційність
2	Координація дій з іншими	Критичне мислення	Активне навчання та стратегії навчання
3	Управління людьми	Креативність	Розв'язання складних проблем
4	Критичне мислення	Управління людьми	Критичне мислення та аналіз
5	Взаємодія, ведення перемовин	Координація дій з іншими	Креативність, оригінальність та ініціативність
6	Контроль якості	Емоційний інтелект	Лідерство та соціальний вплив
7	Сервіс-орієнтування	Складання суджень і ухвалення рішень	Використання технологій, моніторинг та контроль
8	Складання суджень і ухвалення рішень	Сервіс-орієнтування	Створення технологій та програмування
9	Активне слухання	Взаємодія, ведення перемовин	Витривалість, стресостійкість та гнучкість
#	Креативність	Когнітивна гнучкість	Логічна аргументація, розв'язання проблем та формування ідей

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО
ОСВІТУ» СТ.53 П.1

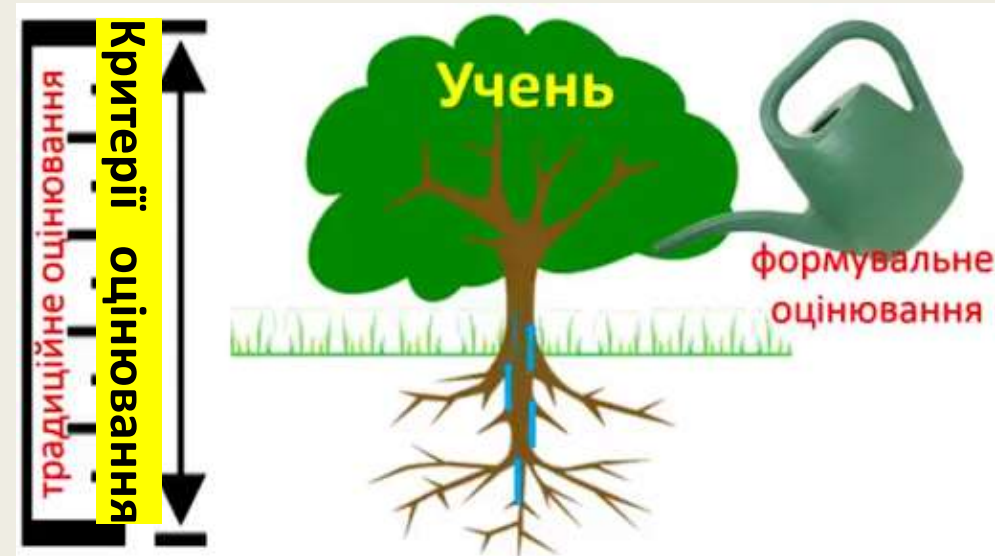
«Здобувачі освіти мають
право на справедливе та
об'єктивне оцінювання
результатів навчання»

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ПОВНУ ЗАГАЛЬНУ
СЕРЕДНЮ ОСВІТУ» СТ.17 П.1

«Кожен учень має право на
справедливе, неупереджене,
об'єктивне, недискримінаційне та
добросчесне оцінювання результатів
його навчання незалежно від виду та
форми здобуття ним освіти»

НОРМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ

ОЦІНЮВАННЯ НА ОСНОВІ КРИТЕРІЇВ

Державний стандарт базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020р. № 898)

Що визначено для кожної галузі:

- Мета
- Групи загальних результатів навчання
- Компетентнісний потенціал:
  - уміння та ставлення за кожною компетентністю;
  - базові знання – для галузі загалом
- Обов'язкові результати навчання: загальні – конкретні- орієнтири для оцінювання

Наскрізнi вiмннн формуютьсн на всiх iнтегрованих курсах або предметах.

Вони є спiльними для всiх компетентностей.

Перелiк наскрiзних вiмнн:

читати з розумiнням,
висловлювати власну думку усно i письмово,
критично та системно мислити,
дiяти творчо,
виявляти iнiцiативнiсть,
здатнiсть логiчно обгрунтувати позицiю,
конструктивно керувати емоцiями,
оцiнювати ризики,
приймати рiшення,
розв'язувати проблеми.

Перелiк ключових компетентностей

вiльне володiння державною мовою,
здатнiсть спілкуватися рiдною (у разi вiдмiнностi вiд державної) та iноземними мовами,
математична компетентнiсть,
компетентностi у галузi природничих наук, технiки i технологiй,
iнновацiйнiсть,
екологiчна компетентнiсть,
iнформацiйно-комунiкацiйна компетентнiсть,
навчання впродовж життя,
громадянськi та соцiальнi компетентностi,
культурна компетентнiсть,
пiдприємливiсть i фiнансова грамотнiсть.

**Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» **

(Лист МОНУ №4.5/2303-21 від 06 серпня 2021 року) – поки для пілотних класів

Рекомендації з оцінювання результатів навчання учнів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (на обговоренні)

Модельні навчальні програми

Освітня програма ЗЗСО

Компетентність навчання

-це динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну або подальшу навчальну діяльність.

У світовому досвіді склалось розуміння компетентності як інтегрованого результату освіти, присвоєного особистістю.

Результати

Закон України «Про освіту» п.22 ст.1

-це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди цінності, інші якості особистості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми чи її компонентів

«Легко оцінити правильну відповідь, а як оцінити діяльність,
співпрацю, вміння ставити питання, вміння розв'язувати
проблеми?»

Алан Кроуфорд

**ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ,
ВЧИТЕЛЯ ЗЗСО
(ЗАТВЕРДЖЕНО НАКАЗОМ МІНЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ВІД 23.12.2020 №
2763)**

Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
<u>A2.6</u> Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу	<u>A2. 6.31.</u> Компетентнісний підхід до оцінювання результатів навчання учнів.	<u>A2. 6.У1.</u> Оцінювати результати навчання учнів і здійснювати їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу
<u>A2.7</u> Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів	<u>A2.7.31.</u> Підходи до формування ціннісних ставлень учнів	<u>A2.7.У1.</u> Формувати ціннісні ставлення в учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку

Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
<p><u>A3.3.</u> Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі</p>	<p>A3.3.31. Підходити до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій (у тому числі дистанційного навчання), умови організації цифрових робочих місць.</p> <p>A3.3.32. Цифрові технології та електронні (цифрові) освітні ресурси для навчання учнів предметів(інтегрованих курсів), оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні (е-журнали, електронні форми оцінювання, у тому числі рівнів сформованості компетентностей, е-портфоліо тощо)</p>	<p>A3.3.U1. Використовувати безпечне освітнє електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.</p> <p>A3.3.U2. Аналізувати та інтерпретувати в електронному (цифровому) середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів; реалізувати стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів; добирати цифрові інструменти оцінювання, критично аналізувати доцільність їх використання</p>

Витяг з форми спостереження за навчальним заняттям під час інституційного аудиту ДСЯО (Додаток 10 до наказу Державної служби якості освіти України від 09.01.2020 № 01-11/1 (в редакції наказу Державної служби якості освіти України від 27.08.2020 № 01-11/42

1. Оцінює результати навчання учнів, відповідно до розроблених критеріїв
2. Оприлюднює критерії оцінювання результатів навчання
3. Надає учням час на обдумування відповіді
4. Супроводжує відповідь учня уточнювальними запитаннями
5. Забезпечує зворотний зв'язок щодо якості виконання/виконаного завдання
6. Спрямовує оцінювання навчальних досягнень на індивідуальний поступ учня
7. Використовує прийоми самооцінювання і взаємооцінювання учнів
8. Відзначає досягнення учнів, підтримує у них бажання навчатися
9. Добирає домашнє завдання, спрямоване на оволодіння ключовими компетентностями, озвучує критерії його оцінювання
10. Дає учням можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності

Оцінювання – це встановлення відповідності набутих знань, умінь, навичок, способів діяльності, ціннісних ставлень стандартам, еталонам

Передбачає:

- Отримання даних про навчання
- Аналіз даних
- Формулювання оціночних суджень

Оцінка та навчання нероздільні, оскільки ефективна оцінка сприяє навчанню

Оцінка має бути спланована, цілеспрямована та точна. !
Триступенева модель «Зворотний дизайн», (Viggins,1998)

Визначте
бажаний
результат

- Що я очікую?
Що знатимуть?

Визначте
прийнятні
докази

- Як я можу це
перевірити?

Складіть план
навчання

- Як я буду цього
досягати?

Відповідно до статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» основними видами [оцінювання](#) результатів навчання учнів є **формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання**, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне [оцінювання](#). Вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснюють педагогічні працівники закладу освіти (ст. 17 Закону).

Традиційне оцінювання

Критерії відомі вчителю

Оцінюється правильність виконання завдання та кількість помилок

Оцінка як вердикт

Порівняння з іншими

Рейтингування учнів

Мотивація «Не відставай від інших!»

Нові підходи до оцінювання

Критерії зрозумілі учням

Оцінюється уміння учня

Оцінка як точка зростання

Порівняння із собою вчора

Індивідуальне зростання

Мотивація «Подолай нову вершину!»

Оцінювання для навчання (assessment for learning)

формувальне

Мета: корегування діяльності вчителя та учня для покращення результату навчання

Оцінювання як навчання (assessment as learning)

формувальне

Мета: навчити учня самостійно оцінювати свої результати навчання для побудови індивідуальної освітньої траєкторії

Оцінювання навчання (assessment of learning)

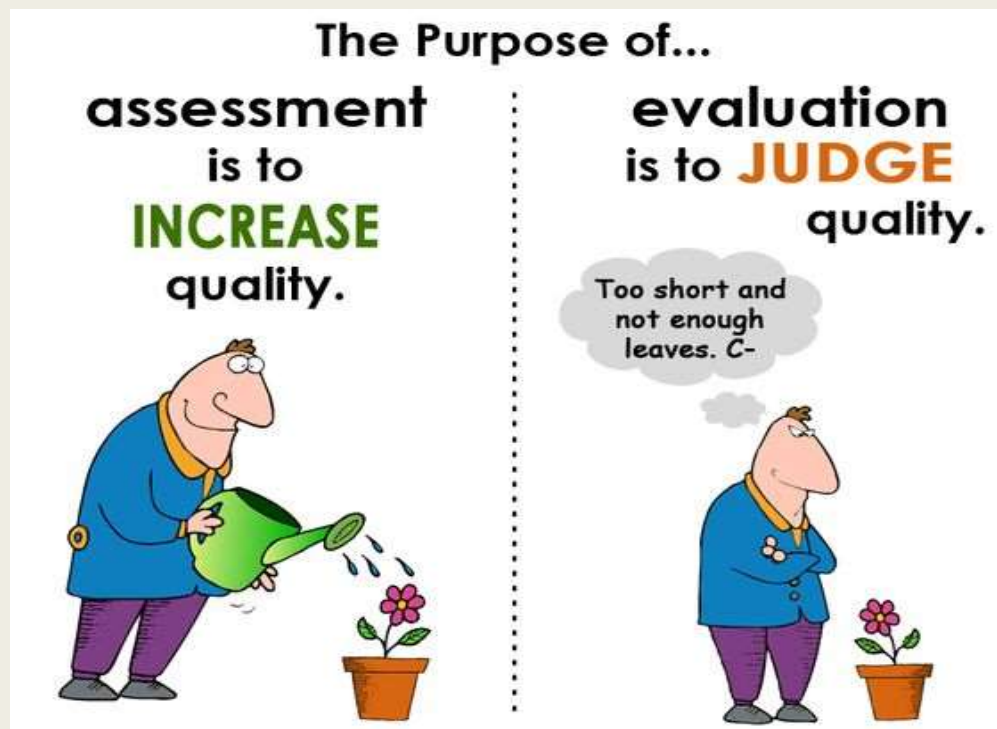
підсумкове

Мета: оцінка якості навчання як моніторинг стану сформованості результатів навчання на даному етапі

Формувальне та підсумкове оцінювання мають різні цілі

Покращення
якості

Оцінка
якості

Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. **Підсумкове оцінювання** здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Формувальне оцінювання

Підсумкове оцінювання

Перевіряє, як триває навчання

Перевіряє, що було вивчено

Діагностувальне: ідентифікує сфери, де необхідне покращення

Оціночне: вимірює досягнення певного рівня

Ідентифікує недоліки і покращує навчання

Судить про якість

Здійснюється під час навчального процесу

Відбувається в кінці навчального процесу

Допомагає учням вчитися один в одного

Змушує учнів конкурувати між собою

Формувальне оцінювання дозволяє:

1. Відстежувати особистісний розвиток дитини, хід опанування нею навчального досвіду (компетентностей).
2. Побудувати індивідуальну траєкторію розвитку учня/учениці.
3. Діагностувати досягнення дитини на кожному з етапів процесу навчання.
4. Вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню.
5. Мотивувати учня/ученицю до прагнення здобути максимально можливі результати.
6. Виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, відсутність побоювання помилок, впевненість у власних можливостях і здібностях.

Стратегії формувального оцінювання

(from professor Dylan Wiliam)

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання

Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» Лист МОН № №4.5/2303-21 від 06.08.21 року

- формування об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання;
- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року;
- залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності;
- надання учням зрозумілого і чіткого, доброзичливого і своєчасного зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.
- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Алгоритм.Крок 1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання;

Намагатись
розробляти чи
обговорювати
спільно з
учнями

Ціль за методикою «SMART»

- Конкретна \specific\
- Вимірювана \measurable\
- Досяжна \achievable\
- Важлива \relevant\
- Визначена у часі \timed

Чи я розумію, у чому вона полягає?

Як я зрозумію, що вона досягнута?

Чи зможу я її досягнути у вказані терміни?

Що це дасть мені зараз? Чи потрібно мені це зараз?

Коли я хочу отримати результат? (день, місяць, рік)

Як не загубитись у критеріях оцінювання?

<u>Тематика ситуативного спілкування</u>		Свята і традиції	5 клас
<u>Група результатів навчання 1</u>			
Загальні результати		Конкретні результати	
Сприймає усну інформацію на слух (ІНО1.1)		<ul style="list-style-type: none"> • Розуміє розмову між іншими особами, якщо мовлення чітке та повільне. • Розуміє, про що йдеться в аудіо записах, якщо мовлення чітке та повільне 	
Сприймає письмовий текст (ІНО 1.2)		<ul style="list-style-type: none"> • Розуміє прочитані короткі листи. • Розуміє письмовий текст , здійснює пошук необхідної інформації, якщо в ньому використано прості мовні засоби. 	
<u>Група результатів навчання 2</u>			
Здійснює усну взаємодію (ІНО 2.1)		<ul style="list-style-type: none"> • Бере участь у бесіді, дискусії на знайомі теми, демонструє розуміння співрозмовника в передбачуваних повсякденних ситуаціях. • Обмінюється інформацією на звичні та повсякденні теми. 	
Здійснює письмову взаємодію (ІНО 2.2)		<ul style="list-style-type: none"> • Взаємодіє письмово, пише короткі прості листи. • Запитує та надає інформацію в записках, повідомленнях та заповнює типові бланки. 	
Здійснює онлайн- взаємодію (ІНО 2.3)		<ul style="list-style-type: none"> • Цілеспрямовано налагоджує онлайн- співпрацю. 	
Використовує ефективні стратегії здійснення взаємодії (ІНО 2.4)		<ul style="list-style-type: none"> • Ставить прості запитання під час виконання спільного завдання. 	
<u>Група результатів навчання 3</u>			
Усно висловлює власні думки почуття, ставлення та позиції (ІНО 3.1)		<ul style="list-style-type: none"> • Розповідає про людей, навколишній світ та побут з урахуванням власного досвіду, висловлює простими фразами свою думку 	
Використовує ефективні стратегії побудови висловлювання в усній та письмовій формі (ІНО 3.3)		<ul style="list-style-type: none"> • Складає план усного або письмового висловлювання 	

Тематика ситуативного спілкування

Свята і традиції

Найщиріші вітання

Мета

Створити умови для того, щоб на кінець уроку учні змогли:

- Розуміти прості, короткі листи ;
- Запитувати та розповідати на простому рівні про подію, де вона відбувається, хто присутній та атмосферу події;
- **Писати короткі, прості листи**

Очікувані результати

Очікується, що до кінця уроку учні зможуть **писати короткі, прості листи**

Критерії- набір
якісних
характеристик
результату
навчання, які
використовують
для формування
оціночних
суджень

Алгоритм . Кроки 2- 3

-інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року;

-залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності;

Алгоритм спільної роботи з учнями розробки критеріїв за 2 хв.

1. **Оголошення теми**
2. **Визначення цілей** діяльності
3. **Спрямування діяльності** учнів на вироблення 2-3 критеріїв, за якими оцінюватиметься робота на уроці
4. **Запис** на дошці **критеріїв** та **розміщення** їх за ступенем важливості.
5. **Вибір** пріоритетних **критеріїв** та розміщення їх за ступенем важливості.
6. Здійснення **зворотного зв'язку** з метою переконатися, чи правильно учні зрозуміли критерії оцінювання.

Чекліст - контрольний список, у якому перераховано кроки, що необхідні для успішного виконання завдання

Перелік дій\кроків алгоритму\пунктів плану\речей	11.11	18.11	11.12	Для тривалого відстеження у чеклісті можна передбачити колонки з датами
Крок 1	+			
Крок 2	Відмітка про виконання чи наявність			
Крок 3	+			
Крок 4	+			

Контрольний список вчителя «Я здійснюю формувальне оцінювання»

Кроки	Відмітка	
1. Добираю очікувані результати навчання (5-6) та визначаю цілі навчання: - Одноосібно - Разом з учнями		
2. Формую\розробляю критерії оцінювання як якісні характеристики: - Одноосібно - Разом з учнями		
3. Оприлюднюю критерії оцінювання\ ознайомлюю з критеріями оцінювання		
4. Отримую інформацію про навчання учнів через організацію зворотного зв'язку		
5. Організую самооцінювання\взаємооцінювання учнями власної діяльності		
6. Надаю учням зворотний зв'язок\відгук\поради щодо покращення навчання		

Чекліст «Підготовка до уроку»

Критерії	
На парті є: підручник, зошит, ручка, олівець, лінійка, ґумка, кольорові олівці	
На парті немає нічого зайвого	
Знаю і виконую правила уроку	
Запитую, коли не розумію	

Чекліст до теми «Казки»	Легко	З допо- могою	Ще треба попрацювати	Не можу , не розумію
Розумію та можу переказати зміст казки				
Формую тему та основну думку казки				
Можу розповісти, про головних героїв казки, охарактеризувати їхні вчинки				
Виконання завдань до казки, відповіді на запитання за змістом прочитаного далися мені				
Я самостійно знаходив/знаходила додатковий матеріал до казки.				
Я знаходжу у текстах народних і літературних казок теоретико-літературні поняття, пояснюю їхню сутність				
Можу визначити і пояснити усі символічні образи твору				
Я можу охарактеризувати порушені в казках проблеми				
Розрізняю ознаки народних і літературних казок				
Висловлюю власні почуття, враження, викликані вивченими казками, своє ставлення до зображених у творах людей, подій.				
Я можу визначити, що я візьму з цієї казки для свого розвитку				

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні уміння і передбачені навчальними програмами очікувані результати навчання та здійснюється з урахуванням дотримання учнями принципів доброчесності за такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем та виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій)
- планування і здійснення навчального пошуку, робота з текстовою та графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально- пізнавальної діяльності.

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Планування і здійснення начального пошуку, робота з текстовою та графічною інформацією

Початковий рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень
1-3	4-6	7-9	10-12
<p>Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:</p> <p>планує й здійснює навчальний пошук;</p> <p>опрацьовує текстову та/або графічну інформацію</p>	<p>Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:</p> <p>планує й здійснює навчальний пошук;</p> <p>ставить запитання до змісту навчального матеріалу;</p> <p>опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей</p>	<p>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб:</p> <p>планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом;</p> <p>ставить уточнювальні запитання;</p> <p>використовує інформацію з кількох джерел;</p> <p>опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;</p> <p>порівнює інформацію з кількох джерел</p>	<p>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:</p> <p>планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом;</p> <p>ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків;</p> <p>використовує інформацію з різних джерел;</p> <p>опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;</p> <p>аналізує й порівнює інформацію з різних джерел;</p> <p>критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації</p>

Комунікація (у тому числі з використанням ІКТ)

<p>Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення;</p> <p>відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності</p>	<p>Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення;</p> <p>відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей;</p> <p>презентує результати своєї навчальної діяльності</p>	<p>Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення;</p> <p>висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження;</p> <p>презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)</p>	<p>Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення;</p> <p>висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження;</p> <p>творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)</p>
--	---	--	--

Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності

Учень / учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	Учень / учениця самотійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	Учень / учениця самотійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	Учень / учениця самотійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання
---	---	---	---

Рубрики (Rubric). Рубрики є набором показників з описом результатів, яких повинен досягти учень для одержання оцінки «добре», «задовільно» і «незадовільно» з кожного стандарту.

Рубрики\рамки\критеріальні матриці створюються на основі критеріїв успіху\успішного виконання роботи й використовуються як форма оцінки, що показує учням, яким чином вони можуть добре виконати роботу, досягти гарних результатів

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ

- Інформування учнів про критерії оцінювання за рівнями
- У якості форми самооцінювання\взаємооцінювання
- Для формулювання вербального зворотного зв'язку\відгуку вчителя
- Як підстава для формування оціночних суджень\балів для оцінювання роботи учня

Рубрика\критеріальна матриця для оцінювання письмового завдання з математики

Початковий рівень 1-3 бали	Середній рівень 4-6 балів	Достатній рівень 7-9 балів	Високий рівень 10-12 балів
<p>Розв'язування не відповідає жодному з наведених критеріїв.</p> <p>Розпочинає правильно розв'язувати завдання або розпочинає хибним шляхом, але в подальшому окремі етапи розв'язування виконує правильно.</p> <p>Розпочинає розв'язувати завдання правильно, але в процесі розв'язування припускається помилки у застосуванні необхідного твердження чи формули.</p>	<p>Суттєво наближається до правильного кінцевого результату або в результаті знаходить лише частину правильної відповіді.</p> <p>Розв'язує завдання обов'язкового рівня за відомими алгоритмами з частковим поясненням.</p> <p>Отримує відповідь, записує хід розв'язування завдання, але в процесі розв'язування припускається помилок обчислювального або логічного характеру</p>	<p>Отримує правильну відповідь, але вона недостатньо обгрунтована або розв'язання містить незначні недоліки.</p> <p>Частково аргументує математичні міркування й розв'язування завдань.</p> <p>Повністю аргументує обгрунтування математичних тверджень, розв'язує завдання з достатнім поясненням</p>	<p>Роботу виконує в повному обсязі, але допущено 1 негрубу помилку.</p> <p>Всі завдання виконує правильно в повному обсязі, окрім завдання підвищеної складності або творчого характеру.</p> <p>Роботу виконує правильно в повному обсязі, наводить повне її обгрунтування, в тому числі завдання підвищеної складності або творчого характеру</p>

Орієнтовна рамка оцінювання письмового завдання (Лист) 5 клас

Початковий рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень
1-3	4-6	7-9	10-12
<p>Зміст не пов'язаний з тематикою завдання, формат тексту не відповідає меті висловлювання.</p> <p>З'єднувальних елементів немає, робота складається з набору речень.</p> <p>Через велику кількість лексичних, граматичних помилок не зрозуміти зміст.</p> <p>Учень/учениця виконує завдання з допомогою вчителя чи інших осіб.</p> <p>Кількість слів не відповідає нормі (80-90)</p>	<p>Зміст пов'язаний частково з тематикою завдання. Формат тексту частково відповідає меті написання. Завдання частково тлумачено неправильно.</p> <p>Логіку викладу частково порушено.</p> <p>Продемонстровано недостатній словниковий запас. Наявні з'єднувальні елементи вжиті частково недоречно.</p> <p>У роботі є помилки,що заважають розумінню написаного.</p> <p>Учень/учениця виконує завдання самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб.</p> <p>Кількість слів не відповідає нормі (80-90)</p>	<p>Зміст в цілому пов'язаний з тематикою завдання або є незначні невідповідності меті. Загалом зміст роботи зрозумілий . Робота оформлена відповідно до вимог написання.</p> <p>В цілому текст укладено логічно і послідовно. Продемонстровано достатній словниковий запас Наявні з'єднувальні елементи. Робота містить лексичні та /або граматичні помилки, що не впливають на розуміння написаного.</p> <p>Учень/учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб виконує завдання.</p> <p>Кількість слів відповідає нормі (80-90)</p>	<p>Зміст повністю пов'язаний з тематикою завдання та зрозумілий. Робота оформлена відповідно до вимог написання та повністю відповідає меті. Текст укладений логічно та послідовно, наявні з'єднувальні елементи , які вжиті доречно.</p> <p>Продемонстровано достатній словниковий запас та прості граматичні форми з високим ступенем контролю. Незначні помилки не впливають на розуміння. Учень/учениця виконує завдання самостійно. Кількість слів відповідає нормі (80-90)</p>

Матриця оформлення плаката/колажу/презентації

Зміст	Тема розкрита повністю. Інформація за темою цікава, важлива.	Тема розкрита неповністю. Деяка інформація не має відношення до теми.	Тема погано розкрита. Зміст незрозумілий.
Оформлення	Зображення відповідають темі. Врахована композиція розташування елементів.	Зображення відповідають темі, але неефективне розміщення елементів.	Деякі зображення не мають відношення до теми.
Правопис	У написанні немає помилок. Висота літер обрана коректно. Слова написані зрозуміло.	Є кілька орфографічних помилок, які не відволікають читача від змісту. Почерк розбірливий.	Є помилки, які відволікають увагу від розуміння змісту. Слова прочитати важко.

Матриця оцінювання групової роботи (майстерня М.Курвітс)

Загальний бал	3 бали	2 бали	1 бал
Внесок у роботу групи	Кожен учень брав активну участь у роботі групи над завданням.	Один з учасників не брав участі у роботі групи над завданням.	Більша частина групи була пасивна і не брала участі у роботі над завданням. Всю роботу виконував один із учасників групи.
Озвучування думок, ідей	Кожен учасник озвучував свої думки й висловлював ідеї.	Один із учасників групи мовчав і свої ідеї не озвучував.	Учні особливо не ділилися думками та ідеями з розв'язання проблем.
Вислуховування	Ідеї всіх учасників групи були почуті.	Ідеї деяких учасників групи не були почуті.	В учасників групи між собою не було узгодженості. Лише один приймав усі рішення в роботі над завданням.
Планування часу	Учасники дотримувалися часового графіку.	Учасники групи інколи відволікалися від виконання загальної роботи.	Учні більшу частину часу займалися сторонніми справами і за часом не слідкували.
Результат роботи групи	Завдання група виконала з урахуванням поставленої задачі.	Група виконала завдання з урахуванням поставленої задачі, але були неточності.	Завдання виконані некоректно й деколи не відповідали поставленій задачі.

Алгоритм. Крок 4. Надання учням зрозумілого і чіткого, доброзичливого і своєчасного зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Зміст

Відмінний зміст\пункт\момент
Зрозумілий та стислий аргумент
Глибока ідея\думка
Це твоє краще речення\вислів
Відмінне поєднання
Чудове пояснення\спосіб
Потужний доказ\вислів

Тези

Твоя теза добре побудована\структурована
Сильна\оригінальна\незвичайна\особлива теза\заява
Цікавий\новий аргумент
Дуже вдалий добір\вибір доказів

Цитати\теза з тексту

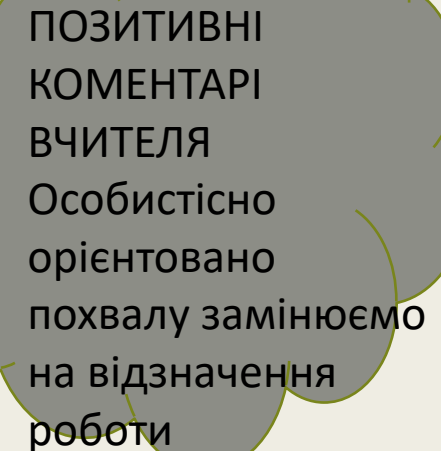
Влучно використав\обрав цитату
Вдале поєднання цитат
Цитата підтверджує твою думку

Коментарі

Глибокі\коректні\точні коментарі
Твої коментарі розгорнуті, демонструють твої погляди, ґрунтовні знання
Вичерпне пояснення

Організація

Робота доказова\має чітку структуру\зрозуміла
Робота відповідає структурі\алгоритму\зразку

ПОЗИТИВНІ
КОМЕНТАРІ
ВЧИТЕЛЯ
Особистісно
орієнтовано
похвалу замінюємо
на відзначення
роботи

З чого складається зворотний зв'язок

1. Що виконано добре? Позитив роботи

2. Що не вдалося? Недоліки роботи

3. Поради\вказівки\ дії для покращення роботи

4. Перспектива навчання\ підтримка\ мотивація

- Відзначаю успіх
- Критикую конструктивно
- Раджу конкретно
- Виділяю головне

Коментар за шаблоном

«__» _____ 20__ р.		балів
Тема:		
+	Позитивне в роботі:	
-	Слід покращити:	
↑	Рекомендації:	

➤ **«Сендвіч зворотного зв'язку»** \ від Лори Рейнольдс/ : комплімент\рекомендація \ комплімент

- Що вдалося зробити? - Що не вдалося зробити? – Чи порівняв роботу зі зразком?
- Як можна удосконалити роботу?

БОРТОВИЙ ЖУРНАЛ

	Петро	Софія	Аркадій
<ul style="list-style-type: none"> Бере участь в розподілі обов'язків в групі і виконує свою роль			
<ul style="list-style-type: none"> Пропонує ідеї			
<ul style="list-style-type: none"> Бере активну участь в обговоренні групи (розвиває, узагальнює запропоновані ідеї, інформацію)			
<ul style="list-style-type: none"> Допомагає учасникам групи			
<ul style="list-style-type: none"> Уважно слухає і ставить питання			
<ul style="list-style-type: none"> Вміє вести обговорення (ввічливо виражає, дотримується згоди у питаннях, що викликають суперечки)			
<ul style="list-style-type: none"> Працює в групі, зосередившись на поставленому навчальному завданні			

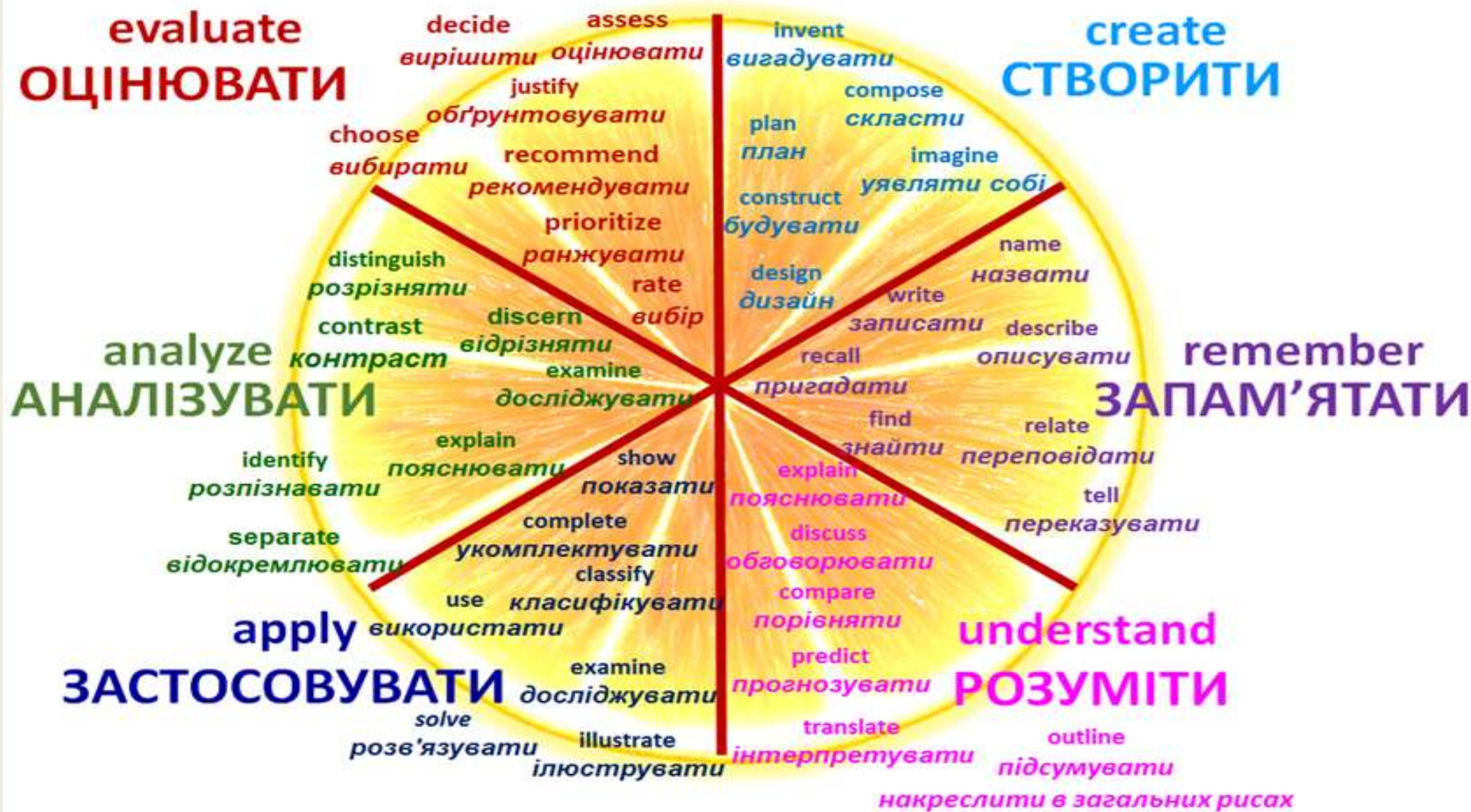
Алгоритм. Кроки 5-6 . Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Зворотний зв'язок\ фідбек – це інструмент, що дає уявлення про те, як йде процес навчання, інформує вчителя про досягнення та проблеми учнів, дозволяючи визначити рівень досягнення мети і вирішення навчальних завдань. Зворотній зв'язок – кількісний (бал), якісний (оціночне судження; рівневе з описом рівня)

Фідбек (від англ. feedback — зворотний зв'язок) – відгук, критичний коментар до чогось.

Bloom`s Digital Taxonomy by Andrew Churches.
 Kathy Shrock`s "Google Tools to Support Bloom`s Revised Taxomy"

Що я вже знаю про цю тему?

Як я можу краще підготуватися до наступного разу?

Де я повинен сидіти, щоб краще сприйняти інформацію викладача?

Які у мене є запитання по темі, про яку я хочу дізнатися більше?

Які осяяння у мене сьогодні траплялися під час уроку? Що викликало сумніви? Чому?

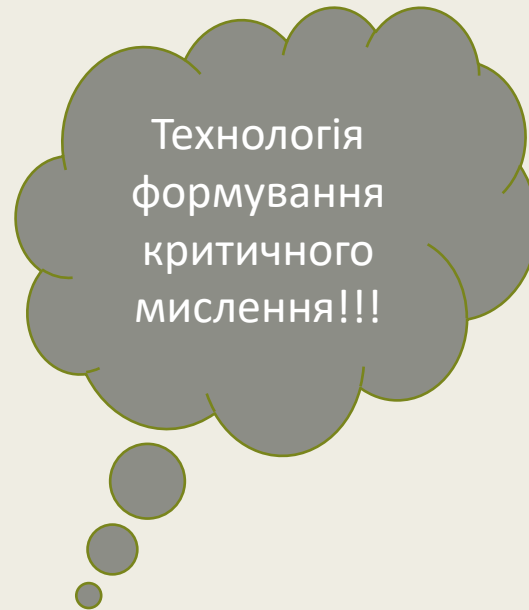
Які питання у мене виникають під час уроку? Я їх записую?

Я вважаю цю тему цікавою? Чому так? Чому ні? Я можу зробити її для себе більш цікавою?

Чи можу я відокремити важливу інформацію від неважливої? Як я це роблю?

Що я сьогодні почув з того, що суперечить моєму попередньому розумінню?

Які ідеї з цього уроку я можу застосувати у своєму житті?

Що мені потрібно зробити прямо зараз, щоб плутанина в голові зникла?

Що для мене найскладніше в цьому завданні?

Що я можу зробити інакше, щоб вчитися ефективніше?

Що я буду пам'ятати через 5 років про цей урок чи тему?

Запитання на оцінку

Ці запитання стимулюють учнів інтегрувати нову інформацію в особисту систему знань та переконань. Вимагають від учнів формулювання суджень на кшталт: добре чи погано, правильно чи неправильно.

Питальні слова та запитання, застосування яких забезпечує різний рівень навчальних результатів
 (за О.Пометун «Запитання на уроці: Навіщо? До кого? Як і про що?»)

Рівень мислення\ Навчального результату учня	Питальні слова, за допомогою яких формулюється питання цього рівня	Варіативні запитання до різних предметів
ОЦІНЮВАННЯ	Чи це добре або погано? Які переваги або недоліки? Чи це правильно або помилково? Чи це ефективно або неефективно? Чи згодні ви, що....., чому? Чи правильно, що....., чому?	Що, на вашу думку, краще...? Який є внесок ... у ...? Якою була цінність або важливість .... в....? Що б ви рекомендували, якщо б ви були....? Яке рішення найцікавіше? Найефективніше? Як це впливає...? Що найкраще... і чому? Чи погоджуєтесь ви з твердженням...? Які докази підтримують вашу відповідь? Які сильні та слабкі сторони...? Яка природа.....?

1. Сигнали

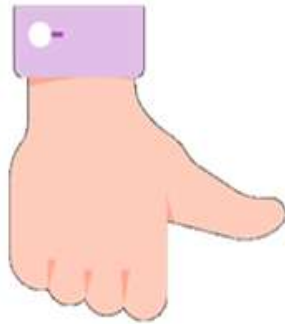
Я розумію і можу
пояснити.

Я все ще не
розумію.

Я не зовсім
упевнений.

Учитель просить учнів показати сигнали, що позначають розуміння або нерозуміння матеріалу. Попередньо потрібно домовитися з учнями про використання таких сигналів.

2. Долоньки

Під час пояснення матеріалу учні за допомогою вирізаних з паперу розфарбованих долоньок символізують вчителю:

“Усе розумію” чи
“Потрібна допомога”.

Інший варіант, коли учень не розуміє матеріалу або виникли якісь труднощі, то він кладе на край парти червону долоньку і вчитель розуміє, що потрібна допомога.

Інструменти зворотного зв'язку

2. «Світлофор», «Смужка»

* «Світлофор» (все виходить добре; маю сумніви; є проблема);

«Кольорові доріжки»

«мені все ясно»

«я не зовсім у цьому розібрався»

«мені важко»

(Галина Цукерман)

Інструменти зворотного зв'язку

4. Знаки +, -, ?

мені все зрозуміло, погоджуюсь

мені не зрозуміло, не погоджуюсь

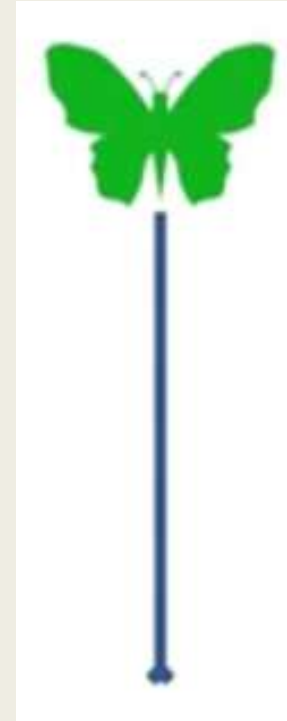
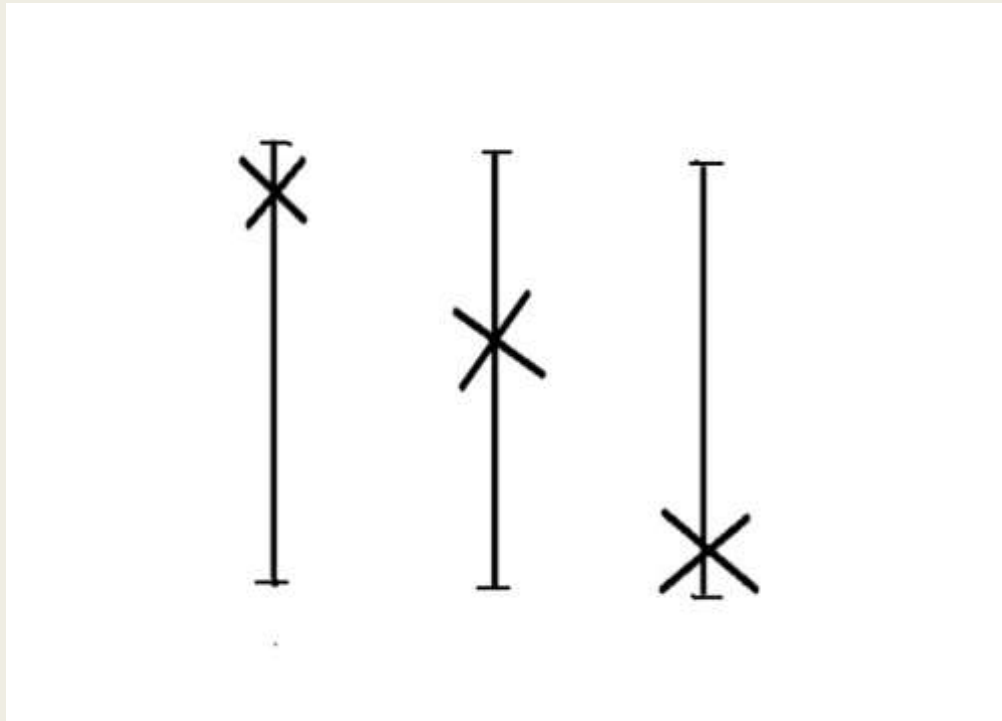

в мене є запитання

Інструменти зворотного зв'язку

5. Оціночні лінійки

рівні: високий, середній, низький
(**настрій** – я задоволений, не дуже задоволений, у мене немає настрою)

Чекліст «Як я покращую своє навчання»»

Я працюю за інструкціями\ вказівками вчителя	
Я уважно слухаю, коли говорять інші	
Я виконую роботу, коли маю підтримку	
Я докладаю усіх зусиль, коли виконую свою роботу	
Я хороший помічник для інших учнів	
Я відповідальний, мої однокласники можуть розраховувати на мене	
Я звертаюсь по допомогу	
Я виконую роботу вчасно	
Я беру участь в обговоренні	
Я висловлюю гіпотези\пропозиції	

Чекліст до розв'язування задач на складання рівняння

	Кроки	учень	вчитель
1.	Читаю і розумію умову задачі		
2.	Можу виділити ключові слова		
3.	Можу позначити, що невідоме в задачі		
4.	Роблю короткий запис задачі		
5.	Роблю схему або модель до умови задачі		
6.	Складаю рівняння, встановлюю відповідність між невідомою величиною і умовою задачі.		
7.	Розв'язую отримане рівняння		
8.	Записую відповідь		
9.	Перевіряю правильність розв'язання, підставивши відповідь замість невідомого		

Однохвилинне есе

Техніка, яка використовується з метою представлення учнями зворотного зв'язку про вивчене з теми.

Для написання есе вчитель може поставити такі запитання:

- Що найголовніше ти дізнався сьогодні?
- Які питання залишилися для тебе незрозумілими?

Трихвилинна пауза

Учитель надає учням трихвилинну паузу, яка дає можливість учням обдумувати поняття, ідеї уроку, пов'язати з попереднім матеріалом, знаннями, досвідом, а також визначитися із незрозумілими моментами.

- Я змінив/змінила своє ставлення до....
- Я дізнався/дізналася більше про....
- Я здивувався/здивувалася тому, що ...
- Я відчув/відчула...
- Я ставився/ставилася до ...

Підведення підсумків

На уроці я:

дізнався...

зрозумів...

навчився...

найбільший мій успіх – це...

найбільші труднощі я відчув...

я не вмів, а тепер умію...

я змінив своє ставлення до...

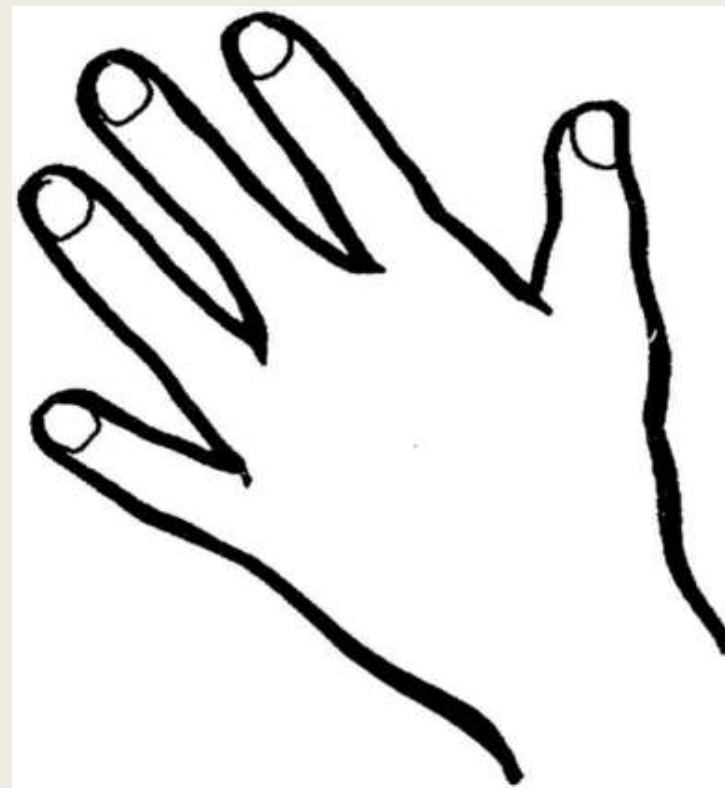
на наступному уроці я хочу...

Долонька

Вказівний палець — «Мій настрій»,
великий палець — «Що цікавого я вивчив сьогодні?»,
середній — «Що було важко? Які я мав труднощі?»,
безіменний — «Мені не сподобалося сьогодні»,
мізинець — «Що б я хотів ще вивчити? Що мені було б цікаво?»

Піца \ МІШЕНЬ

Коло потрібно розділити на чотири частини, в залежності від чинників, які вас цікавлять. Запропонуйте кожному учню поставити чотири цятки — біля кожного твердження.

Можливі твердження:

- «Мені зрозуміло все, про що говорив учитель»,
- «Мені було цікаво на цьому уроці»,
- «Інформація була новою для мене»,
- «Мені подобається тут і я чекаю наступних уроків/занять».

Рефлексивне коло

Діти стають в коло, а вчитель задає алгоритм рефлексії – питання, які він хоче дослідити:

розкажіть про свій емоційний стан під час уроку і в його кінці;

що нового ви дізналися, чого навчилися?

які причини цього?

як ви оцінюєте свою участь на уроці?

«Валіза»

Усередині валізи учні малюють, пишуть слова чи речення. Усі вони є відповідями на запитання: **«Що ти забираєш із собою з цього предмета?»**

Для тих, хто невдовзі закінчує школу, запитуйте так: **«Що ти забираєш із собою зі школи?»**

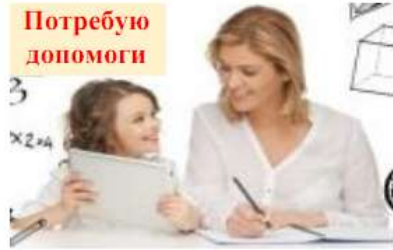
Джерело: <https://osvitoria.media/experience/5-kreatyvnyh-metodiv-diznatysya-yak-uchni-zasvoyuyut-vashi-uroky/>

Мета самооцінювання – допомогти учню визначити шляхи покращення свого навчання. Учень самостійно встановлює відповідність своєї роботи критеріям, визначає потреби, планує подальший прогрес

- Журнали\ «бортовий журнал»
- Щоденники\ «щоденник успіху»
- Аркуші\ форми\ листи самооцінювання
- Чеклісти\ експрес-картки\ анкети
- Паузи для роздумів
- SMS: думка з 15 слів
- Шкали\ діаграми самооцінювання
- Ескіз-рефлексія

Що було найлегше\найскладніше на цьому тижні?
Які стратегії навчання добре спрацювали?
Що я виберу наступного разу?
Які звички в навчанні працюють в навчанні?
Яку звичку\навичку я буду розвивати наступного тижні?

Критерії самооцінювання

Копіюю, запам'ятовую, відтворюю матеріал. Називаю, повторюю, переказую, перелічую, описую, розпізнаю, знаходжу інформацію після *кількаразового повторення вчителем.*

Розумію інформацію, можу її узагальнити, пояснити, наводжу приклади. *Працюю за схемами/алгоритмами.*

Вмію застосовувати вивчений матеріал у різних життєвих ситуаціях. Розробляю, планую, використовую, визначаю спільне і відмінне, групую, перевіряю, порівнюю, роблю висновки. *Працюю самостійно.*

Вмію оцінювати інформацію та знаходити додаткову, розумію переваги та недоліки, висловлюю свою думку, пояснюю.

Самостійно створюю нове на основі здобутих знань і навичок.

Вихідний квиток.

Після вивчення нового матеріалу ви задаєте кілька питань по темі, пропонуючи на вибір кілька правильних відповідей. Учні можуть відповідати за допомогою карток з номерами (піднімають картку з номером 1, якщо правильний перший варіант, картку з номером 2, якщо правильний другий варіант, і так далі). Ті, хто відповість правильно на питання, пересідають в кінець класу, і виконують наступне завдання. Ті, хто відповів неправильно, сідають ближче до вас. Після чого ви пояснюєте їм складні моменти, і знову задаєте питання. Ті, хто відповів правильно – пересідають в кінець класу. Решта пересуваються ближче до вас, і так далі, поки все не засвоять тему.

“НЕЗАКІНЧЕНЕ РЕЧЕННЯ”

«Квиток на завтра»:
запишіть продовження двох речень:

Тепер я знаю....

І тому мені цікаво....

Цифрові інструменти для оцінювання

Запити учнів

Padlet Mentimeter Jamboard Flin great

Прогрес учня

Classtime Plickers Kahoot! Triventy OnlineTestPad
Collaborative Classroom Quizzes Create Flashcards
GoogleForms

Інтерактивне відео - Edpuzzle TEDED

LearningApps.org – формувальний журнал

Спільні дошки\робочі аркуші\документи\папки

QuizVhizzer Learnis Wizer.me

«Захисний лист»

Перед кожним уроком завжди в одному місці лежить «Лист захисту», куди кожен учень без пояснення причин може вписати своє прізвище і бути впевненим, що його сьогодні не запитають.

«3-2-1»: варіант взаємооцінювання

Надаємо 3 похвали, 2 питання. 1 рекомендацію\пораду на роботу товариша

TAG – фідбек для взаємооцінювання

T (tell..)

Скажи, що сподобалось в роботі?

- Краща частина роботи, тому що...
- Мені дуже сподобалось, тому що...
- Я вражена..., вкладено багато думок, зусиль, ось, наприклад...

A (ask..)

Запитай щось про роботу

- Мені не зрозуміло ось це...
- Що ти мав на увазі..
- Чому...
- Я хотів би більше дізнатись про...

G (give..)

Надай пропозицію

- Ось тут можна покращити\я б покращив
- Ти повинен більше\менше
- Думаю, наступним кроком має бути
- Я б запропонував...
- Можливо ти міг би змінити\додати\видалити

Поетапно
формуємо
навчальні дії

Надаємо
конкретні
поради:
Робота з
алгоритмом,
конкретне
завдання, вправа,
зразок,
уточнювальне
питання

Алгоритм. Крок 7. Корегування
спільно з учнями підходів до
навчання з урахуванням
результатів оцінювання

Як навчитись використовувати помилку для навчання?

(поради вчителя Едріана Андерхілла, який є редактором серії книг для вчителів, викладачем, тренером, проводить курси підготовки вчителів у різних країнах.)

Помилка є подарунком. “Привітайся” з нею і подякуй їй за появу. Адже вона навчить тебе рухатись далі:

- ❖ Завжди звертай на неї увагу.
- ❖ Виправив помилку- отримай урок.
- ❖ Обери свою найкращу помилку, поговори з нею:

Звідки вона виникла?

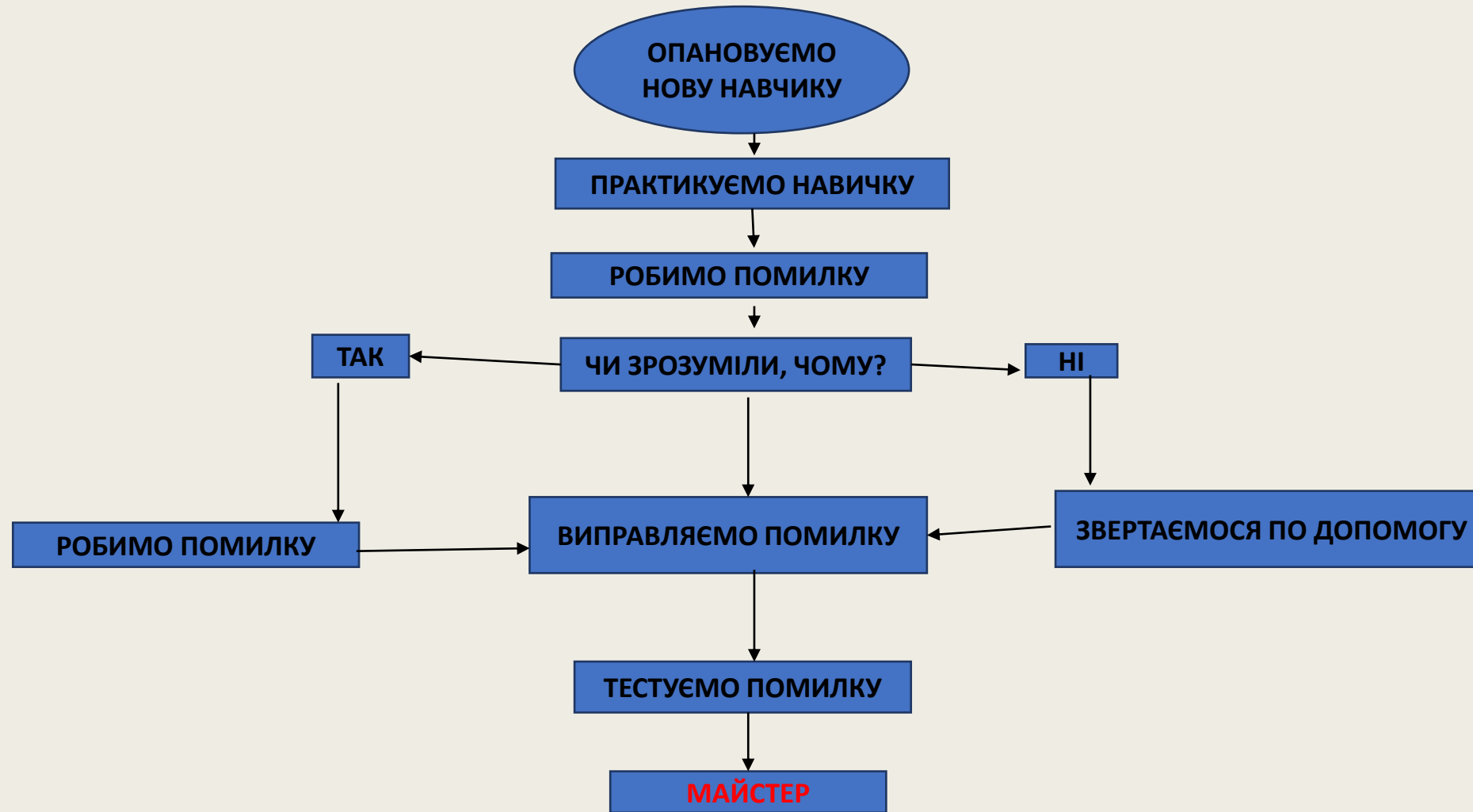
Чи часто вона з'являється?

Як довго вона ще буде з'являтися?

Чи дасть якусь пораду?

- ❖ **Стань професором своєї помилки:** дізнайся усе про свою помилку, її причини, способи виправлення, навчи інших, як більше її не припускати.
- ❖ **Попрощайся зі своєю помилкою**

Експертус

Цифрове видавництво

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Використано матеріали з досвіду роботи вчителів
Рівненського ліцею №18